

Vila Adolfa Schustaly č. p. 243 v Kopřivnici

Mgr. Ondřej Šalek

Muzeum Fojtství v Kopřivnici ©

Vila Adolfa Schustaly známá jako Ringofferova vila, nebo také Závodní klub, je novorenesanční stavba s arkádovou lodžii a trojúhelníkovým štítem. Postavit ji nechal v letech 1891-1892 kopřivnický továrník Adolf Schustala, podle návrhu novojičínského stavitele Heinricha Czeikeho.

Přízemní budova č. p. 243 měla původně osm světnic, kuchyň, verandu, komoru, předsíň, dvě schodiště, sklep, půdu a koupelnu. U vily byla postavena také hospodářská budova č. p. 243a, v níž byla kuchyň, předsíň, komora na postroje, komora na píci, konírna, místnost pro povozy a půda. Jednalo se o nádvorní budovu s bytem pro kočího. K vile patřila také okrasná zahrada v anglickém stylu, užitková zahrada a skleník.

Po smrti prvního majitele Adolfa Schustaly v roce 1921, se jeho syn JUDr. Adolf Schustala snažil vilu prodat. V roce 1924 ji nabídl za 450 000 Kč obci, která zde chtěla zřídit radnici s obecní kanceláří, zasedací síní a obecní knihovnou. Na nátlak zastupitelů komunistické strany ke koupi ovšem nedošlo. Dále v roce 1928 zvažovali koupi vily kopřivničtí sokolové, se záměrem přestavět vilu na sokolovnu. Ani tento prodej se neuskutečnil.

Na přelomu dvacátých a třicátých let koupil vilu baron František Ringhoffer, který zde pobýval při svých inspekčních návštěvách v Tatře. Kopřivnici navštěvoval přibližně jednou za tři týdny. V této době ve vile bydlela na stálo jeho kuchařka paní Štinglová. Působil zde také další personál jako zahradník pan Krčmář a správce pan Březný.

Po druhé světové válce byla vila, stejně jako celý závod, zestátněna. V letech 1945-1950 sloužila k ubytování návštěv z podnikového ředitelství v Praze.

V roce 1950 vznikl z již existujících zájmových útvarů Závodní klub ROH Tatra a vila byla poskytnuta pro jeho činnost. Ke slavnostnímu otevření Závodního klubu došlo u příležitosti krajského sněmu ROH v Kopřivnici v listopadu 1950. Předtím však byly provedeny stavební úpravy interiéru. Vybouráním příček mezi pokoji v přízemí vznikl přednáškový sál a v okrasné zahradě byl postaven hudební pavilón s lavičkami. V závodním klubu probíhaly výstavy, koncerty, divadelní představení a jiné kulturní podniky. V roce 1951 v sále Závodního klubu proběhla například první svatba úderníků v kraji.

V roce 1953 bylo v areálu Závodního klubu otevřeno dětské hřiště, rozšířené v roce 1956 o loutkový amfiteátr s tzv. perníkovou chaloupkou, v níž bylo jeviště pro loutková představení pod širým nebem.

V roce 1958 prošla vila Závodního klubu rozsáhlou rekonstrukcí. Ve sklepních prostorách byla zřízena kavárna vhodná pro pořádání společenských akcí. Při této rekonstrukci byla v suterénu prohloubena podlaha o přibližně 30 cm, čímž se zvětšila výška místností. Předtím zde měl Adolf Schustala vinný sklep, jehož stěny byly zdobeny šesti německými nápisy s pijáckou tematikou. Součástí vybavení byla také nízká kachlová kamna s keramickými sedáky ze zdejší továrny na keramiku. V roce 1959 byla v bývalém skleníku vybudována zkušebna Pěveckého sdružení Kopřivnice a z původních stájí a hospodářské budovy se staly prostory pro výtvarníky a kurzovní činnost.

V roce 1986 bylo po projednání návrhu vedení n. p. Tatra a radou Měst. NV Kopřivnice rozhodnuto přičlenit budovu ZK ROH č. p. 243 do výstavního areálu Technického muzea. Měla zde být umístěna expozice kopřivnické keramiky a v podkroví archiv. K realizaci toho záměru ovšem nedošlo.

V roce 1991 se pracovníci Závodního Klubu přestěhovali do nově postaveného Kulturního domu a následujícího roku prošla vila rekonstrukcí interiéru, se snahou uvést jej do původního stavu. Týkalo se to především kanceláří v prvním patře. Poté zde sídlilo oddělení podnikové propagace a některé prostory byly pronajaty. Určitou dobu zde fungovala prodejna textilu a pronajata byla také restaurace v suterénu.

V únoru 2009 město Kopřivnice rozhodlo o koupi druhé poloviny parku Edvarda Beneše včetně historické vily bývalého Závodního klubu a dalších objektů. Město ji koupilo od automobilky Tatra za 10 078 870 Kč. Suma, kterou město za park a objekty v něm Tatře zaplatilo, se skládala z několika samostatných položek. Necelého dva a půl milionu stály pozemky, zhruba čtvrt milionu zaplatilo město za cesty a přibližně 7,4 milionu stály tři stavby, které město spolu s parkem koupilo. Kromě historické vily město koupilo také podzemní objekt v jeho těsném sousedství a také bývalou budovu staré expozice, která slouží jako depozitář a dílna Technického muzea.